

**UCHWAŁA NR XLVII/280/21
RADY GMINY TOMASZÓW MAZOWIECKI**

z dnia 29 października 2021 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki uchwala, co następuje:

§ 1. Uznaje się, że petycja wniesiona w dniu 14.09.2021 r. do Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki przez mieszkańców Gminy Tomaszów Mazowiecki w interesie publicznym w sprawie obniżenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, nie może być uwzględniona.

§ 2. Uzasadnienie rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Zygmunt Musiał

Załącznik do uchwały Nr XLVII/280/21
Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki
z dnia 29 października 2021 r.

Uzasadnienie

Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki po wysłuchaniu opinii Komisji Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, co następuje.

Uchwały w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Tomaszów Mazowiecki, Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki uchwała na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Obowiązujące w gminie Tomaszów Mazowiecki zapisy, wynikają zatem wprost z ww. ustawy i były ustalane w oparciu o stan prawny istniejący w 2020 r.

Zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przyjęto niemalże maksymalną opłatę ryczałtową roczną dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe (180 zł) przy maksymalnej 181,90 zł (art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach). Przejmując uchwałą Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych tj. świetlic wiejskich oraz placówek oświatowych, również przyjęto maksymalne stawki opłat za pojemnik, co umożliwiło postępowanie z odpadami komunalnymi w sposób przewidziany w ustawie z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i wykonanie obowiązku segregowania odpadów. W poprzednich latach ww. placówki zobowiązane były do samodzielnego zawierania umów z przedsiębiorcą i umowy na odbiór odpadów komunalnych nie przewidywały możliwości oddawania odpadów w sposób selektywny.

Ustalenie maksymalnych stawek ryczałtowych dla domków letniskowych oraz maksymalnych stawek za pojemniki dla placówek oświatowych oraz świetlic wiejskich umożliwiło wypracowanie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych na poziomie 28 zł za osobę na miesiąc, przy czym dla osób kompostujących odpady biodegradowalne wynosi 24 zł.

Maksymalna możliwa do podjęcia stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020 r. – wynosiła 36,38 zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami na dzień uchwalenia niniejszej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, brak było prawnych możliwości zastosowania zróżnicowanych stawek opłat w zależności od liczby osób zamieszkujących nieruchomość.

Aby zrozumieć obecną sytuację w jakiej znajduje się gmina, należy przypomnieć, że Eneris Surowce S.A. odbierała z terenu gminy Tomaszów Mazowiecki odpady komunalne na podstawie zawartej umowy czteroletniej od 2017 do końca 2020 r. wg stawek określonych uchwałą Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki w 2015 r.

Ryczałtowa zapłata za usługę gwarantowała stałą opłatę za odbiór odpadów. Ze względu na zmiany przepisów i w konsekwencji drastycznie rosnące ceny, spółka nosiła się z zamiarem rozwiązania umowy z Gminą Tomaszów Mazowiecki. Eneris Surowce S.A., działając na granicy opłacalności, podpisała po negocjacjach z Gminą Tomaszów Mazowiecki aneks, w którym zwiększono należne wynagrodzenie o 10% wartości całej umowy, czyli około 200 tys. złotych. Koszty te zostały pokryte w części z nadpłat pochodzących ze stawek za gospodarowanie odpadów komunalnych w latach poprzednich. W związku z tym nie było konieczności podnoszenia stawki opłat ponoszonych przez mieszkańców.

Reasumując należy podkreślić, że w latach 2019-2020, w innych, podobnych nam gminach, mieszkańcy płacili odpowiednio po 15 i 20 zł od osoby, natomiast nasza stawka podstawowa wynosiła 10 zł.

W świetle powyższego niezrozumiały jest zarzut sformułowany w petycji pod adresem sołtysów, którzy zgodnie z prawdą tłumaczyli podwyżki argumentem, że system gospodarowania odpadami był samofinansujący i w naszej gminie dotychczas nie było podwyżek.

Wracając do kwestii dotyczącej wyższej kwoty za odbiór i zagospodarowanie odpadów selektywnie zebranych (papier, szkło i tworzywo sztuczne) należy zauważyć, że zgodnie z cennikiem na 2021r. na instalacji komunalnej za przyjęcie do zagospodarowania tych frakcji odpadów cena waha się od 330 do 650 zł za 1 Mg.

Do tej kwoty należy również doliczyć koszty odbioru odpadów sprzed posesji, koszty worków do segregacji oraz koszty transportu do instalacji komunalnych celem zagospodarowania zgodnie z przepisami. Należy również zaznaczyć, że odpady te są stosunkowo lżejsze niż zmieszane odpady komunalne i zajmują większą objętość, co przyczynia się do wielokrotnego objazdu śmieciarki po trasie odbioru, i bezpośrednio przekłada się na koszty osobowe i koszty paliwa. Odpady zmieszane trafiają bezpośrednio na składowiska odpadów, natomiast selektywnie zbierane podlegają dalszemu segregowaniu na instalacjach na kilkadziesiąt gatunków papieru, plastiku, szkła itd. Koszty są bardzo wysokie, a zbyt uzyskanych surowców mocno ograniczony (brak firm zajmujących się recyklingiem). Przyjęta na terenie gminy Tomaszów Mazowiecki częstotliwość odbioru odpadów komunalnych wynika wprost z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i podlega zaopiniowaniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Uchwała określająca częstotliwość odbioru odpadów komunalnych przed opublikowaniem w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego przechodzi przez kontrolę nadzoru prawnego Wojewody Łódzkiego i nie uległa zmianie w stosunku do lat poprzednich. Wprowadzono jedynie zbiórkę bioodpadów z nieruchomości, na których nie ma kompostownika i niemożliwe jest zagospodarowanie tej frakcji odpadów.

Aby całościowo przedstawić zagadnienie odbioru odpadów zbieranych selektywnie i zagrożenia dla gminy z tego tytułu, należy zwrócić uwagę, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, Gmina Tomaszów Mazowiecki jest zobowiązana do uzyskania odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W roku 2020 poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła powinien wynosić co najmniej 50%. Niestety poziom ten nie został osiągnięty i wyniósł niecałe 43%, co może powodować poniesienie kary finansowej za nieosiągnięcie tego poziomu.

Reasumując należy zauważyć, że poza wskazanymi wyżej powodami, które wymogły ustalenie stawki za odbiór odpadów na aktualnym poziomie, dominujący wpływ na wysokość opłaty za gospodarowanie odpadów mają trzy czynniki.

Po pierwsze jest to sprawa terminowości uiszczania opłat przez mieszkańców zamieszkałych na danej nieruchomości (nie zameldowanych). Na terenie gminy Tomaszów Mazowiecki zameldowanych jest około 11200 osób, natomiast wg deklaracji zamieszkuje około 9800 osób. Część z nich nie płaci lub nie płaci w terminie. Referat Podatków i Opłat wysyła kilka tysięcy upomnień, prowadzi setki postępowań administracyjnych, a i tak zaległości płatnicze są duże. Ze względu na procedury administracyjne egzekucja należności odkłada się w czasie, jednakże cały czas Urząd Gminy prowadzi czynności mające na celu odzyskanie zaległości.

W ocenie rady, organy gminy robią wszystko, co jest dopuszczalne przepisami prawa aby zwiększyć ściągalność opłat, jednakże należy zwrócić uwagę, że to od odpowiedzialności mieszkańców gminy zależy jej dobro. To wszyscy mieszkańcy składają się na budżet gminy i powinni dbać o jej dochody.

Drugim czynnikiem jest ilość ton odbieranych odpadów zmieszanych, selektywnych, biodegradowalnych, wielkogabarytowych itd., co ma kolosalne znaczenie, gdyż przedsiębiorstwu płacimy za każdą tonę zebraną w danym miesiącu. Np. w miesiącu maju firma zebrała około 260 ton odpadów wielkogabarytowych, a koszt odebrania i zagospodarowania ich wyniósł około 369 tys. złotych. W innych latach tych odpadów było 2 lub 3 krotnie mniej. Również każdego roku jest więcej odpadów komunalnych i ta tendencja będzie się utrzymywała. Biorąc powyższe pod uwagę, obniżenie opłat za zagospodarowanie odpadów wydaje się bardzo odległe. Przy galopujących cenach energii, paliw, materiałów budowlanych, płac, utrzymanie ceny na podobnym poziomie będzie ogromnym wyzwaniem.

Trzecim czynnikiem, o którym już wcześniej wspomniano, a mającym ogromne znaczenie, są ceny poszczególnych rodzajów odpadów na instalacjach, które nie zależą od mieszkańców gminy i są dla wszystkich gmin mniej więcej jednakowe. Na wysokość cen ma wpływ wiele czynników, poczynając od wzrostu płacy minimalnej, (z poziomu 1850 zł w 2016r. do 2600 zł w 2020r.) ceny paliw, energii, sprzętu. Przedsiębiorstwa działające w branży komunalnej musiały przygotować się i spełnić nowe wymogi prawne, np. poprzez uzyskanie nowych zezwoleń zgodnie z ustawą o odpadach. W kosztach nie było odpadów biodegradowalnych.

Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki, biorąc pod uwagę powyższe argumenty i rozumiejąc zaniepokojenie mieszkańców gminy spowodowane wysokimi kosztami za odbiór odpadów komunalnych stwierdza, że w obecnej sytuacji prawnej i gospodarczej w jakiej znalazły się gminy w całej Polsce, a w szczególności Gmina Tomaszów Mazowiecki, nie jest możliwe uwzględnienie wniesionej petycji.

W ocenie rady, jedynym sposobem dostępnym obecnie dla gminy na utrzymanie stawek na obecnym poziomie lub jej ewentualne obniżenie, jest kształtowanie poczucia odpowiedzialności i wiedzy u wszystkich mieszkańców gminy. Na koniec należy zaznaczyć, że chociaż niniejsza petycja z oczywistych względów musi być rozpatrzona odmownie, to jednak zdaniem rady inicjatywy takie jak ta, tj. wnoszenie petycji, podejmowane przez mieszkańców dbających o interes gminy mogą być bardzo pożyteczne.